

УДК 330.675

М.С. МУДРИЙ, аспірант

Київський національний університет технологій та дизайну

Київ, Україна

МІСЦЕ ОСВІТНІХ ІНІЦІАТИВ У СТРУКТУРІ КРОС-КЛАСТЕРНИХ КОЛАБОРАЦІЙ: СТРАТЕГІЧНИЙ ПІДХІД ДО РОЗВИТКУ МІЖГАЛУЗЕВОЇ СИНЕРГІЇ

Освітні ініціативи для кластеру є дієвим інструментом, який спрямований на модернізацію освітніх програм спільно з навчальним закладом вищої освіти. Однією з головних переваг реалізації освітнього напрямку діяльності кластеру є підготовка молодих фахівців в індустрії на основі сучасних знань.

Загальновідомо, що система освіти повинна бути гнучкою та відповідати новим вимогам ринку праці. Саме якісно проведений трендвотчінг допоможе закладам освіти оновлювати та адаптувати навчальні програми, щоб забезпечити відповідність вимогам роботодавців. Впровадження нових методик та технологій навчання, сприятиме більш ефективній підготовці фахівців.

Львівський ІТ Кластер понад 9 років працює спільно з Національним університетом «Львівська політехніка» над модернізацією бакалаврських програм. Водночас, кластер для залучення молодих фахівців проводить додаткові заходи в форматі нетворкінг-подій, воркшопів та майстер-класів [1].

ГС «Харківський ІТ Кластер» упродовж 10 років реалізував понад 40 освітніх ініціатив та розбудував партнерські зв'язки з 213 освітніми установами. Основними мотивами реалізації освітнього напрямку діяльності кластеру є системне підвищення якості освітніх програм та технологічної освіти, забезпечення доступу до університетів компаніям учасникам кластеру [2].

В липні 2024 року ГС «Харківський ІТ Кластер» та Національний фонд досліджень України уклали Меморандум про співпрацю в сфері популяризації наукової і науково-технічної діяльності, а також в рамках організації та проведення заходів з популяризації наукової і науково-технічної діяльності.

Відповідно до Меморандуму співпраця здійснюватиметься в таких формах:

- підготовка, організація та проведення спільних заходів, спрямованих на популяризацію наукової і науково-технічної діяльності;
- організація та реалізація спільних проєктів і програм;
- здійснення взаємних візитів та проведення ділових зустрічей з метою ознайомлення та вивчення досвіду роботи та подальшого його використання в науковій діяльності;
- інформаційна підтримка та популяризація діяльності установ тощо.

Відтепер установи координують свої зусилля з метою підтримки розвитку науково-технічного потенціалу України.

Запорізький регіональний кластер «Інжиніринг-Автоматизація-Машинобудування» у своєму звіті за 2024 рік відзначив, що у своїй діяльності спирається на міжнародний досвід, бере участь в ініціативах Українського кластерного альянсу та Запорізької торгово-

промислової палати. Реалізує спільні ініціативи з науковцями Запорізького університету «Запорізька політехніка», а також долучається до реалізації освітніх програм для студентів.

Вищевикладений досвід впровадження в освітній процес інноваційних технологій забезпечує ефективне досягнення результату педагогічної діяльності й сприяє засвоєнню здобувачами освіти широкого спектру професійних й загальних компетентностей, їх адаптації до швидкоплинних умов професійної діяльності, формуванню здатності до самовираження, самостійності, гнучкості й оперативності у прийнятті рішень [5, с.94].

Вагомим внеском в зміцнення обороноздатності України, в тому числі на основі обміну знаннями через освітні ініціативи у формі конференцій, семінарів, тренінгів, є ініціатива Українського кластерного альянсу Clusters4Defense. Ініціатива об'єднує українські та європейські кластери для спільного реагування на сучасні безпекові виклики.

Ініціатива Українського кластерного альянсу Clusters4Defense охоплює великий спектр індустрій, таких як машинобудування, оптика, лазерні технології, електроніка, нові матеріали, наземні роботи та дрони, системи автоматизації та ІТ, космічні технології. На прикладі дослідження цієї ініціативи можливо цілком оцінити, який потужний вплив матимуть кросс-кластерні колаборації на науку, освітні програми та індустрії.

Кластери у процесі побудови партнерських відносин, в тому числі через освітні ініціативи, сприяють виникненню цілих кросс-кластерних екосистем на основі обміну знаннями та впровадження інновацій.

Слушно звернути увагу на наукову думку щодо мережевого характеру структури системи кластерного партнерства, яка об'єднує в рамках тріади науку, освіту і бізнес на основі законів інтеграції та квазіінтеграції і є осередком інноваційної діяльності [4, с.68].

З позиції вищенаведеної думки, ГС «Techosystem» спрямовує свою діяльність на посилення інноваційного потенціалу країни через розвиток чотирьох стратегічних напрямів: AgriFood Tech, EdTech, HealthTech, Energy&Environment Tech. Кожен напрям стане платформою для співпраці компаній, стартапів, експертів, забезпечуючи учасникам доступ до партнерств, ресурсів та технологій.

В контексті теми дослідження представляє особливий інтерес розвиток EdTech напрямку. Кластер EdTech розвиватиме освіту через сучасні технології. Він допоможе долати такі виклики, як зміна поведінки користувачів, несистемність навчання дорослих і висока конкуренція. Також сприятиме впровадженню сучасних рішень, які відповідатимуть потребам ринку та користувачів. Його основна мета — трансформувати підходи до навчання, зробити освітні послуги більш доступними, інтерактивними й адаптованими до потреб кожного.

Цінність кластеру EdTech полягає у створенні середовища для тестування нових технологій, співпраці між учасниками галузі та підтримки виходу на міжнародні ринки. Кластер стане важливим драйвером змін у сфері освіти, сприяючи утворенню нових підходів і забезпечуючи стійкий розвиток галузі як частини технологічного майбутнього країни [3].

Література

1. Win-win для студентів та ІТ-бізнесу: як освітні ініціативи Кластера допомагають в пошуку якісних кадрів [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://itcluster.lviv.ua/win-win-dlya-studentiv-ta-it-biznesu-yak-osvitni-inicziatyvy-klastera-dopomagayut-v-poshuku-yakisnyh-kadriv/>

2. Допомога ветеранам і цифровізація: як Kharkiv IT Cluster співпрацює з донорами та державою [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://24tv.ua/it-harkovi-yak-pratsyuue-kharkiv-it-cluster_n2784527
3. Чотири нові технологічні кластери стартують у першому кварталі 2025 року: що варто очікувати [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://vctr.media/ua/chotiri-novi-tehnologichni-klasteri-startuyut-u-pershomu-kvartali-2025-roku-shho-var-to-ochikuvati-256240/>
4. М.Шкода. Зарубіжна практика розвитку міжрегіональних та міжгалузевих систем кластерного партнерства / М.Шкода // Журнал стратегічних економічних досліджень. - 2022. -№ 4(9). - С. 67–78.
5. Короткова Л.І. Використання інноваційних технологій у професійній підготовці майбутніх фахівців сфери послуг в умовах освітньо-виробничого кластера /Короткова Л.І./ Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців:методологія, теорія, досвід, проблеми. - 2020. - № 57. - С. 93-99.